

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 63 (5)

Izdan 1 oktobra 1932.

PATENTNI SPIS BR. 9149

Ilić J. Branislav, student tehnike, Beograd, Jugoslavija.

Naprava za kontrolisanje teranja automobila propisnom brzinom.

Prijava od 6 marla 1931.

Važi od 1 oktobra 1931.

Ova naprava služi kao saobraćajno—policijska mera za kontrolisanje teranja automobila propisnom brzinom, a stavlja je u dejstvo svaki mehanizam, koji služi za pokazivanje brzine, kao što je sat (A) za pokazivanje brzine, a koji se nalazi u svakom automobilu ma koje marke on bio. Uz skalu (a) pomera se pločica (c) i reguliše dozvoljenu brzinu kretanja kola. Na vidnom mestu na kolima nalazi se signalni aparat (B), na kome uspravan barjačić (g) pokazuje njegovu ispravnost. Kada se pokuša prelaz određene regulisane brzine, onda kazaljka (b), padajući na pločicu (c), prenosi struju iz izvora električne struje (S) i stvara kolo struje: S—1—2—b—c—3—k—4—5—S; kada je signalan aparat (B) ispravan, elektromagnet (k) privlači kotvu (h) i uključuje novo kolo struje: S—1—6—m—h—7—k—4—5—S; tada sijalica (m), ili ma kakav drugi signalni znak, stupa u dejstvo i radi sve dotle dok se barjačić (g) ne obori. Na osovini barjačića nalazi se zub (l), koji, kada se barjačić obori, zakači kontakt (4) i prekine isto kolo struje; ovim i elektromagnet (k) otpusti opružnu kotvu (h) i kolo struje, u kome je radio signalni znak (m), više ne postoji. Ako barjačić (g) stoji stalno oboren, onda i zub (l), držeći uvek otvorenim kontakt (4), stalno isključuje signalni znak (m). Oboreni barjačić služi kao dokaz saobraćajcu da kola mogu i da pređu regulisanu brzinu, a da signalan znak ne stupi u dejstvo.

Ako saobraćajna policija nađe za potrebno da nekog šofera i prinudno natera na teranje automobila sa unapred određenom regulisanom brzinom, ona će u apa-

ralu (C) spojiti prekidač (9). Prilikom pokušaja prelaza regulisane brzine, kazaljka (b) pada na pločicu (c) i sada, pored rada aparata (B) i (C), stupiće u dejstvo i aparat (D). Stvaraju se nova kola struje. Prvo: S—1—2—b—c—3—8—9—e—10—v—11—5—S. U ovom kolu struje elektromagnet (e) privlači opružnu kotvu (f) i time uključuje odmah drugo kolo struje: S—1—6—21—18—f—e—10—v—11—5—S. U oba ova kola struje elektromagnet (v), privlačeći kotvu (w), prebacuje ploču (d) sa ploče (q) na ploču (r). Na pločama (d) i (q) imamo po četiri kontakta (I—IV) tako, da struja, koja ide iz magneta (E) sa odgovarajućih kontakta (I—IV) u svećice prelazi prvo na ploču (d), sa nje na ploču (q), pa tek onda u svećice odgovarajućih stublina (I'—IV') po redu kompresije gasa. Tada je rad motora (F) pravilan. Međutim, kada elektromagnet (v) preko kotve (w) prebaci ploču (d) na ploču (r), isto tako sa četiri kontakta, ali drukčije raspoređena prema kontaktima na pločama (d) i (q), onda se struja, koja dolazi iz magneta (E), po drugom rasporedu odvodi u svećice. Umesto da struja ide u svećice po onom redu, kako se vrši kompresija gasa, ona se odvodi u njih po redu kako se vrši usisavanje istog. Ako je u jednoj stublini izvršeno usisavanje gasa i odmah nastane paljenje istog, onda rad motora (F) postaje obrnut: umesto kretanja kola nastaje izvesno kočenje, drugim rečima prinudno zaustavljanje istih. Ako se želi sada motor da osposobi za pravilan rad, onda će se pritisakom na dugme (19) u aparatu (C) i otvarajući vrhom (17) kontakt (18), prekinuti kolo stru-

je, u kome elektromagnet (e) otpusti opružnu kotvu (f), a elektromagnet (v) kotvu (w), koja, pod pritiskom federa (12), povraća ploču (d) na ploču (q) i ponovo da pravilan spoj magneta (E) i svećica na motoru (F).

U aparatu (C) postoji jedan običan časovnik (20), ili ma kakav drugi mehanizam koji je u vezi sa dugmetom (19) preko jednog pera (16). Ovo pero isključuje rad ovog mehanizma, dok je dugme nepritisnuto, a čim se na njega pritisne, pero (16) oslobodi mehanizam na rad, za koji je isti mehanizam već u napred osposobljen. Na taj način ostaje zabeleženo vreme trajanja upotreba dugmeta (19), prema čemu se prosuđuje i broj i sad učinjenih prekršaja u pogledu teranja automobila preko regulisane brzine. U aparatu (C) postoji i sijalica (n) kao potreba za šoferu. Za sve vreme rada aparata (D) ona svetli, a ugase na je kada je motor sposoban za pravilan rad. Spojevima (13) i (14) vezana je sijalica (n) za oba kola struje, koja prolaze kroz aparate (C) i (D).

Naprava za kontrolisanje teranja automobila propisnom brzinom može se izraditi kao potpuno zaseban aparat, gde bi se aparatima (B), (C) i (D) dodao jedan mehanizam, kao što je sat (A) za pokazivanje brzine, ili bi se pak izrađivala i bez tog mehanizma, a pridodavala bi se kao dopuna satovima za pokazivanje brzine, kojih ima na svim automobilima.

Patentni zahtjevi:

1. Naprava za kontrolisanje teranja automobila propisnom brzinom, naznačena time, što se pored skale (a) naprave (A) za pokazivanje brzine postavlja jedna pločica (c) ili slično, pokretna po podelama skale, a koja služi za regulisanje određene brzine.

2. Naprava prema zahtevu 1, naznačena time, što se struja, dovedena preko kazaljke (b) mehanizma (A) za pokazivanje brzine i pločice (c) za regulisanje iste, odvodi u jedan signalan aparat (B) sa elektromagnetom (k), koji, privlačenjem svoje kotve (h), stavlja u dejstvo signalnu lampu (m), ili ma kakav drugi signalan znak, spojen sa glavnim dovodom struje.

3. Naprava prema zahtevima 1—2, naznačena time, što se na signalni aparat (B) postavlja jedan barjačić (g), ili slično, koji na svome jednom kraju ima zub (l) ili ma kakav drugi prekidač, za prekidanje i spaja-

nje kola struje, koje prolazi kroz elektromagnet (k).

4. Naprava prema zahtevima 1—3, naznačena time, što se struja, dovedena preko kazaljke (b) mehanizma (A) za pokazivanje brzine i pločice (c) za regulisanje iste, odvodi, preko jednog prekidača (9), u jedan kontrolan aparat (C) sa elektromagnetom (e), koji, privlačenjem svoje kotve (f), uključuje kolo struje direktno iz glavnog dovoda struje (S).

5. Naprava prema zahtevima 1—4, naznačena time, što se na kontrolnom aparatu (C) postavlja jedno dugme (19) ili slično, za prekidanje i spajanje kola struje, koje prolazi kroz taj aparat.

6. Naprava prema zahtevima 1—5, naznačena time, što se u kontrolnom aparatu (C), u vezi sa dugmetom (19), postavlja jedno pero (16) ili slično, koje, prema dejstvu dugmeta (19), pušta ili zadržava rad jednog časovnika (20) ili sličnog, postavljenog kao sastavni deo kontrolnog aparata (C), pri čemu isti mehanizam prema trajanju svog rada, pokazuje koliko se ovim dugmetom (19) držao prekinutim kontakt (18), odnosno držalo prekinutim kolo struje, koje prolazi kroz elektromagnet (v) u aparatu (D).

7. Naprava prema zahtevima 1—6, naznačena time, što se struja, dovedena preko kontrolnog aparata (C), odvodi u jedan aparat (D) za menjanje pravca struje magneta (E), pri čemu je u aparatu (D) postavljen elektromagnet (v) sa čijom kotvom (w) je u vezi jedna ploča (d), ili slično, sa onoliko kontakta koliko ima dovoda struje iz magneta (E) u svećice motora, a od kojih je svaki dovod struje vezan sa po jednim kontaktom (I—IV) na ovoj spravi.

8. Naprava prema zahtevima 1—7, naznačena time, što se struja, dovedena iz magneta (E) na ploču (d) u aparatu (D) za menjanje pravca struje, odvodi preko ploče (q), sa isto toliko kontakta, preko odgovarajućih provodnika u svećice motora po redu pravilnog paljenja, t. j. po redu kompresije gasa u stublinama, ili se odvodi, ako je elektromagnet (v) istog aparata (D) u dejstvu, opet preko jedne isto takve ploče (r) sa isto toliko kontakta, u svećice motora, ali po redu nepravilnog paljenja t. j. po redu usisavanja gasa u stublinama.

9. Naprava prema zahtevima 1—8, naznačena time, što se u napravi (C) postavlja jedna lampu (n) ili slično, vezana sa kolom struje koje prolazi kroz aparat struje, a koja radi onda kada radi i elektromagnet (v) istog aparata.

